

ELS PARTITS POLÍTICS D'AVANT LA LLEI DE N. L.

La revista PISSARRA va sol·licitar als partits polítics un resum de la seva valoració i actuació al llarg dels tres anys de vigència de la Llei de Normalització Lingüística. Només hem rebut resposta d'aquests tres.

Si ens atenem als objectius de la Llei, el balanç de tres anys i vuit mesos transcorreguts faria bona la cita marxiana: «hem passat del no res a la més absoluta mesèria». S'han donat *tímides passes per fer efectiu l'ús progressiu i normal del català a l'àmbit oficial i administratiu*. La Conselleria de Cultura, Educació és encara l'única «illa» de certa normalitat lingüística en el si del Govern. En d'altres Conselleries es practica un bilingüisme imprevisible i poc concordant amb el caràcter de llengua pròpia i oficial de la Comunitat Autònoma que té el català a les Illes Balears segons el text estatutari i la mateixa Llei de Normalització Lingüística. En general es pot dir que les intàncies oficials i administratives de les Illes Balears, encara no s'han volgut adonar que la Llei és en vigor o és que avalen amb llur actuació la dita que les lleis s'aproven per donar-se el gust d'incomplir-les. Hi ha exemples a balquena. En voleu un? La Conselleria de la Funció Pública, publicà l'estiu passat convocatòries de proves selectives per cobrir interinament diferents llocs de treball dins l'administració autònoma, i el coneixement de la llengua no figurava entre els mèrits que es tendrien en compte, en canvi sí que es puntuava els coneixements de llengües o idiomes estrangers. Per què la majoria de les publicacions del Govern es fan en castellà? Fum donem, doncs, en lloc de llum. Els Consellers, i davant tots el M. Hble. President Cañellas, en actes públics de representació institucional fan defecció de la llengua catalana en funció del locutor que els interroga o del públic oficials

(militars, buròcrates, etc) a qui s'adrecen. Malauradament la Llei de Normalització Lingüística no preveu sancions: quantes de multes no es mereixen els jerarques mateixos de la nostra Comunitat Autònoma!. L'Administració perifèrica de l'Estat -amb l'excepció d'algunes coses de la Direcció Provincial del MEC- ni s'ha assabentat que les Lleis del Parlament de les Illes també l'obliguen.

El segon objectiu es refereix a assegurar el coneixement i l'ús progressiu del català com a llengua vehicular en l'àmbit de l'ensenyament. Podríem ésser terriblement crítics amb els poders autonòmics si no fos que el PSOE, des del Govern Central, continua entrabancant la transferència de competències en matèria d'ensenyament a les Illes Balears. Ser territori MEC, però, no justifica la incapacitat d'actuació del Govern Interinsular en la seva obligació promotora i motivadora i, si més no, reivindicativa. Del poc que s'ha fet fins ara, molt es degut al voluntarisme i dedicació professional de grups -minoritaris- d'ensenyants.

Fomentar l'ús de la llengua catalana en tots els mitjans de comunicació social -tercer objectiu- no pot ser mai entès com pagar publicitat institucional en català o subvencionar espais de ràdio o de premsa perquè surtin en la nostra llengua (sovint només som els típics programes «culturals»). Tanmateix, aquesta sembla l'única interpretació que en fa el Govern. D'uns mesos ençà, s'ha deixat perdre la recepció de TV2 en català i, amb l'excusa de no competir amb les emissores privades, el Govern Autònom va renunciar a gestionar una emisora de FM de caràcter institucional. El foment és poc agent.

El quart objectiu de la Llei -*crear la consciència social sobre la importància del coneixement i l'ús de la Llengua Catalana per tots els ciutadans*- resta pendent d'aquesta gran campanya «La Llengua, feina de tots», a la qual cal desitjar molta sort, perquè només la presa de consciència

'La Llengua, feina de tot,'

dels ciutadans/es sobre els seus drets lingüístics podrà donar la mesura del futur del català a les Illes.

Mentrestant, constatem que ja es van incomplint els terminis establerts per la mateixa Llei (tres anys per superar el reciclatge dels professors; per fer la retolació toponímica, etc.) i que en àrees com els Jutjats i Registres Públics, a l'Administració Militar, A. Perifèrica de l'Estat, A. Comercial i empreses públiques, la Llei no passa de ser un recordatori del que s'hauria de fer, però no es fa o es fa molt insatisfactòriament.

Esquerra Unida, com a moviment socio-polític, manté actiu el seu compromís de transformació social també en el camp sociolingüístic a partir del coneixement de la realitat i a les institucions on és present (Consell Insular de

Menorca, Ajuntaments Menorquins i Parlament de les Illes Balears), a través de l'Entesa de l'Esquerra de Menorca duu a terme una tasca eficaç amb propostes d'actuació, d'impuls i control parlamentari de l'executiu autonòmic. Cal recordar que el nostre diputat Joan F. López Casasnovas és portaveu habitual d'aquests temes en el Parlament dins el Grup PSM-EEM i que, fins a la ruptura dels pactes per part del PSOE (març 1989) ha estat Conseller de Cultura de Menorca, on la situació sociolingüística és menys dolenta que a les altres Illes, segons les dades de totes les enquestes.

22 de gener de 1990

PARTIT SOCIALISTA DE MALLORCA- ESQUERRA NACIONALISTA (PSM- ENE)

EL COMPLIMENT DE LA LLEI DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

Mentre les dades referides a l'ús de la llengua catalana de cada cop són més alarmants, la Llei de Normalització Lingüística del 29 d'abril de 1986 és un text legal sense aplicació, o en el millor dels casos amb una aplicació molt limitada.

Aquesta realitat és el resultat de la inexistència d'una voluntat política clara de fer realitat els objectius normalitzadors. Cal fer una referència inicial a la Conselleria de Cultura, preocupada perquè les seves retxes grogues sobre fons negre apareguin per tot arreu, marcada per la despreocupació i la indiferència cap a l'impuls d'una normalització efectiva. Dins la Conselleria d'Educació i Cultura no hi ha una separació en l'organigrama intern entre l'àrea de normalització lingüística i les altres àrees, ni tampoc hi ha una dotació mínima de personal. Sense una preocupació constant, sense

personal i uns pressuposts ben magres, no es pot dur a terme una política eficaç. Tan sols omplir papers amb paraules buides.

El menyspreu per tot el que està relacionat amb la normalització lingüística afecta el conjunt de l'activitat del Govern Balear. A les proves selectives de personal de la CAIB sovint s'omet qualsevol referència a la llengua catalana. No ha de retgirar ningú, per tant, el que passa a nivell d'Ajuntaments.

La llengua catalana és estranya a quasi tots els departaments de la Comunitat Autònoma. No existeixen reglaments interns per a cada conselleria, tampoc no hi ha assessors qualificats que tinguin cura de la normalització. El Govern, a les seves publicacions, incompleix el seu Decret sobre toponímia (36/1988 de 14 d'abril), i segueixen usant grafies aberrants com *Lluchmajor*, *Andraitx*, etc. ¿Com es pot fer una campanya externa de concienciació si, a l'interior del Govern, la nostra llengua hi juga un paper subsidiari?

El Govern Balear s'ha inhibit del tot de fomentar mitjans de comunicació en la llengua catalana, i se n'haurien pogut fer, de coses, començant per una emissora de ràdio institucional, posant els fonaments d'una emissora de TV, o donant suport als mitjans que usen habitualment la nostra llengua.

L'actitud del PP front a les emissions en llengua catalana pel segon canal ha estat paradigmàtica. Quan aquests senyors faran una campanya similar per garantir els drets lingüístics dels catalanoparlants?

Una cosa és la llei i l'altra
la voluntat política d'actuar
amb coherència

UNIO BALEAR

Avda. Alexandre Rosselló, 3, 4rt, 4ta - 07002 PALMA DE MALLORCA

A l'escola, el panorama no és gaire millor: es desconeix en unes proporcions massives l'ensenyament en català, i el que es fa és per l'esforç de grups de mestres i de pares. La manca de transferències en matèria educativa és un greu problema que determina la impossibilitat efectiva d'atendre el compliment de la Llei de Normalització Lingüística: concursos de trasllats, inspecció, descoordinació i gelosies entre les dues administracions, manca d'adequació de l'escola al seu medi cultural i social. etc.

L'Administració central, per la seva banda, ha seguit unes pautes d'ignorància absoluta cap a la Llei del 29 d'abril de 1986. Arribant a casos greus d'agressivitat i bel.ligerància contra l'ús normal de la llengua catalana en el seu àmbit. Àmbits com el de la justícia, les relacions laborals, les forces d'ordre públic, les delegacions ministerials o les empreses públiques, desconeixen, a la pràctica, l'existència de la Llei.

L'incompliment de la Llei de Normalització ha estat, i és, un dels grans camps de treball de l'activitat del PSM, com a nivell del Govern Balear, Consell Insular i ajuntaments, com del Govern Central. Sovint s'han aconseguit coses, moltes menys dels que voldríem, però creim que la història de la recepció de TV3, la labor constant de control i denúncia, l'exigència de suport per a totes les manifestacions realitzades en la nostra llengua (publicacions, emissores, llibres, model comunicatiu propi, les nombroses impugnacions i recursos a les esmenes al Pressupost de la Comunitat Autònoma que cada any han fet possible un increment notori dels recursos dedicats a la normalització i a moltes altres activitats, són un aspecte important de l'activitat del PSM. I que sense la nostra existència o no s'haurien plantejat o s'haurien fet d'una altra manera.

Amb raríssimes excepcions, el debat dins les institucions sobre la situació de la nostra llengua i sobre la seva normalització ha estat fruit de l'existència d'un actiu grup nacionalista d'esquerres.

La lluita és encara per fer. Encara que la situació no sigui afalagadora, res no està perdut per a la nostra llengua. Però el remei no es pot torbar, perquè pot arribar el punt en què el procés de substitució superi el límit de la irreversibilitat, el punt del no retorn. Ja no hi ha lloc per a un «a poc a poc anirem fent». L'exigència del compliment de la Llei de Normalització Lingüística ha d'esser un dels objectius de tots els sectors de la nostra societat. La llengua catalana és l'element més definidor de la nostra personalitat com a poble. Per a la seva plena normalització no hi podem plànyer esforços.

La Llei de normalització Lingüística, aprovada el 29.4.86 amb el consentiment de totes les formacions parlamentàries que aleshores constituïen el Parlament Balear, és qualificada per uns com el decret de bilingüisme, mal compresa i ignorada pels altres. A l'hora de fer una valoració entorn del que s'ha fet i opinar sobre el que s'hauria de fer, UNIO BALEAR -Partit Nacionalista de les Illes Balears- creu que el text de l'esmentada llei conté referències prou vàlides per aconseguir els objectius pels quals fou promulgada. Ara bé, una cosa és la llei i l'altra, la voluntat política d'actuar amb coherència segons els principis que inspira l'esmentada llei. Concretament, amb el propòsit de fer una valoració objectiva i un debat constructiu, ens bastaria centrar la qüestió en els quatre objectius que l'article 1r del títol preliminar propugna i veure el que, en realitat, s'ha fet. Així, sobre el primer, que fa referència a l'ús progressiu i normal del català en l'àmbit oficial de l'Administració Autònoma, qualsevol ciutadà d'aquesta Comunitat en pot treure les seves conclusions, i aquí no hi valen excuses, és responsabilitat de l'Executiu.

Respecte a l'ensenyament, només subratllar la importància de la llengua com a vehicle normal de la formació escolar i acadèmica per a consolidar-la com a pilar bàsic de la cultura. La nostra enhorabona als mestres, col·lectiu a vegades mal comprès i pitjor remunerat, perquè han realitzat una tasca exemplificadora.

Quant als mitjans de comunicació social, cal dir que UNIO BALEAR dóna i donarà suport a totes les iniciatives per dur a terme la normalització de la nostra llengua. Finalment, el quart objectiu al·ludeix la creació d'una consciència social sobre la importància del coneixement i ús de la llengua catalana per a tots els ciutadans. Aquí, sí que hem de dir que no, tan sols no s'han instrumentat els mitjans adients sinó que el desinterès dels nostres governants autonòmics ha propiciat reaccions en contra, és a dir, un rebuig al que ens és propi.

És evident que la defensa de la nostra identitat com a poble passa per la defensa de la llengua i d'un espai propi de comunicació. En la mesura que d'aquesta terra sorgeixin opcions polítiques capaces d'il·lusionar els ciutadans i ciutadanes cap un projecte de país i no de província, possiblement el tema de la llengua tindrà una millor comprensió.